

POROČILO O UDELEŽBI NA KONGRESU
ZVEZE AVSTRIJSKIH BIBLIOTEKARJEV

Tomaz Martelanc, Tomaz Kobe,
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

Kot predstavnik Zveze društev bibliotečnih delavcev Jugoslavije in Zveze bibliotekarskih društev Slovenije sva se v dneh od 5. do 10. septembra 1988 udeležila kongresa Zveze avstrijskih bibliotekarjev v Linzu.

Kongres je potekal v prostorih Univerze J. Keplerja in je bil razdeljen v dva dela:

- dvodnevni predkonferenčni seminar z naslovom "Posledice uvajanja AOP na kataloge" in
- strokovno posvetovanje s tematiko "Nove tehnologije, nove gradnje".

Na zaključni konferenci pa so avstrijski bibliotekarji poročali o strokovnem delu preteklega mandata in izbrali novo predsedstvo za naslednji dve leti.

Predavanja so potekala plenarno (za vse udeležence hkrati) in v okviru strokovnih komisij z obširnimi diskusijami.

Predavanja in diskusije so dale podroben pregled nad stanjem oz. razvojem avstrijskih knjižnic na področju računalniške obdelave podatkov. Podobno, kakor v našem knjižnično-informacijskem sistemu, se avstrijski knjižničarji ukvarjajo s prehajanjem od klasične na računalniško obdelavo gradiv in s tem v zvezi s problematiko poenotenja bibliografskega zapisa oz. strojno čitljivega formata zapisa, ki ga bo uporabljala celokupna mreža knjižnic, povezanih v knjižnično-informacijski sistem. Za znanstvene knjižnice razvijajo lastni sistem BIBOS, ki že omogoča katalogizacijo, iskanje podatkov in izposajo, pri tem pa se poslužuje tudi baze podatkov nemške nacionalke iz Frankfurta (Deutsche Bibliothek). BIBOS že uporabljajo univerzitetne knjižnice v Gradcu in na Dunaju.

Najtrši oreh za avstrijsko knjižničarstvo je bil prehod na nova katalogizacijska pravila (od Pruskih instrukcij iz 19.stol. na RAK - Pravilnik za abecedno katalogizacijo). V Jugoslaviji smo

na tem področju že popolnoma poenoteni, saj smo že pred desetimi leti osvojili mednarodni standard ISBD in pravila za abecedno katalogizacijo zagrebske izvedenke Eve Verone.

Zelo intenzivno strokovno delo poteka sedaj pri pripravi pravilnika za vsebinsko obdelavo gradiv (RSWK - Regeln für Schlagwortkatalogisierung), pri čemer avstrijski knjižničarji sodelujejo s kolegi iz ZRN (zlasti z Deutsche Bibliothek in Deutsches Bibliotheksinstitut).

V zvezi z novimi tehnologijami je bilo veliko predavanj posvečenih predstavitvi uporabe laserskih diskov (CD-ROM). Avstrijska nacionalka je na tem področju izredno napredovala in celo prehitela ZR Nemčijo, saj je na tem mediju že dostopna baza podatkov v avstrijskih knjižnicah evidentiranih serijskih publikacij (CD-Zeitschriftendatenbank).

H kvaliteti predavanj so znatno doprinesli nemški strokovnjaki, ki so predstavljali kar polovico vseh predavateljev; ZR Nemčija je poleg ZDA in V. Britanije vodilna sila pri uporabi najnovejše računalniške in laserske tehnologije v knjižnicah, oziroma knjižnično-informacijskih sistemih.

V prostorih Univerzitetne knjižnice smo si med kongresom lahko ogledali razstavo založb in računalniških firm, ki so predstavljale nove dosežke na področju kserografije, strojne in programske računalniške opreme in informacijskih sistemov za naročanje publikacij ter pretok gradiv in informacij.

Poleg 350 avstrijskih bibliotekarjev je bilo na kongresu še 120 tujih gostov iz večine evropskih dežel (kar 40 udeležencev iz Madžarske), kar je dalo srečanju močan mednarodni pečat, avstrijski zvezi (VÖB) pa najverjetneje novo pomembno vlogo kordinatorja v srednjeevropskem prostoru.

Udeležba na kongresu je bila izredno koristna, saj je bilo poleg svežih informacij tudi veliko možnosti za izmenjavo mnenj in izkušenj v strokovni problematiki, ki je pri nas zelo sorodna, če ne kar identična.

Na okrogli mizi, ki so jo gostitelji organizirali zadnji dan srečanja s predstavniki tujih gostov, je tekla razprava o pogojih za ohranitev in pospeševanje stikov na mednarodni ravni.

Avstrijska stran je zainteresirana za sodelovanje, še bolj pa manj razvite dežele in med njimi Jugoslavija, saj po tehnološki plati še vedno zaostajamo za severno sosedo; zato nam medsebojni kontakti lahko samo koristijo.

Čeprav je gostitelj (VOB) delno kril stroške naše udeležbe, finančni delež takega sodelovanja še vedno predstavlja za nas veliko obremenitev. Zato so bibliotekarska združenja nekaterih vzhodnih dežel z avstrijsko zvezo sklenile medsebojne pogodbe o sodelovanju, da bi si na ta način lažje zagotovile finančna sredstva pristojnih domačih institucij. Mi smatramo, da taka pogodba ni nujna, vendar vsekakor želimo nadaljevati in krepiti vzpostavljene kontakte ter upamo, da pomen tega sodelovanja ni potrebno nadrobno utemeljevati. Pa vendar omenimo, da je medsebojna povezava nujna zaradi sodelovanja knjižnic v smislu izmenjave (za nas vedno dražje in težje dostopne) znanstvene in strokovne literature (olajšave pri medknjižnični izposoji), ne nazadnje pa tudi zaradi statusa naše manjšine v obeh zamejstvih.

Z avstrijskimi bibliotekarji je izmenjava že vzpostavljena (lansko leto se je direktor graške univerzitetne knjižnice dr. Kroller udeležil strokovnega posvetovanja ZBDS na Bledu), želimo pa jo vsekakor ohraniti. Na letošnje strokovno posvetovanje ZBDS, ki bo 13. in 14. oktobra v Novem mestu, smo povabili dva bibliotekarja iz Gradca in Celovca, vabilo pa bomo poslali tudi v Italijo.

V imenu obeh zvez in v svojem imenu se Kulturni skupnosti Slovenije zahvaljujemo, ker nama je omogočila udeležbo na tem pomembnem strokovnem srečanju.